

องค์ความรู้จากการตรวจราชการ พื้นที่ให้บริการ ศพข.สระบุรี
โดย นายทินกร บุญเงิน ผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนสระบุรี

การบริหารการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2568
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยนาท

จังหวัดชัยนาท มีเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานครัวเรือน (จปฐ.) ปี 2568 จำนวน 90,309 ครัวเรือน สามารถจัดเก็บได้ 91,414 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 101.22

1. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารการจัดเก็บข้อมูลประสบผลสำเร็จ

ขั้นเตรียมการ มีการเตรียมการและวางแผนการดำเนินงานตามแนวทางและกระบวนการการ

จัดเก็บข้อมูล จปฐ. ตามที่กรมฯ กำหนด โดยในปี 2568 จังหวัดชัยนาทมีเป้าหมายการบริหารการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จำนวน 90,309 ครัวเรือน และได้มีการวางแผนการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำทะเบียนพื้นที่และจำนวนครัวเรือนเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ตามจำนวนเป้าหมายที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด
- 2) จังหวัดและอำเภอ ทบทวนและแต่งตั้งคำสั่งคณะกรรมการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ทุกระดับ
- 3) อำเภอดำเนินการแต่งตั้งอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) โดยอาสาสมัครจัดเก็บ 1 คนต่อ 40 ครัวเรือน หรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ และประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแก่อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล และลงทะเบียนผู้จัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ในระบบจัดเก็บบันทึกและประมวลผลข้อมูลที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด ครบทั้ง 8 อำเภอ
- 4) ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้จัดเก็บข้อมูล จปฐ. ประจำปี 2568 ด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ครบทั้ง 8 อำเภอ
- 5) จังหวัด และอำเภอมีการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ขั้นตอนการ

- 1) ผู้บริหารทุกระดับต้องให้ความสำคัญและเห็นความสำคัญของข้อมูล จะทำให้การบริหารการจัดเก็บข้อมูล มีความถูกต้อง ครบถ้วน และนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด
- 2) การติดตามต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด ทั้งระบบ ออนไลน์และออฟไลน์ ให้ผู้บริหารได้ใช้ประกอบการตัดสินใจ และวางแผนแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้ง
- 3) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคนดี แก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกระดับ ในการจัดเก็บ และเห็นความสำคัญของการจัดเก็บ
- 4) กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะผู้อำนวยการกลุ่มงานและนักวิชาการพัฒนาชุมชน ต้องศึกษาตัวชี้วัดและ Road map ในการบริหารการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการ การจัดเก็บ การติดตามประเมินผล และการนำไปใช้ประโยชน์ และสามารถให้คำแนะนำ แก่อำเภอและหน่วยงานภาคีได้
- 5) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนระดับอำเภอ พัฒนาการอำเภอมีบทบาทเป็นเลขานุการบริหารการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ระดับอำเภอ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวชี้วัดและความสำคัญของข้อมูล จปฐ. และที่สำคัญต้องเป็นที่ปรึกษาให้แก่พัฒนาการบรรจุใหม่ได้ ซึ่งจังหวัดชัยนาท มีพัฒนาการบรรจุใหม่ถึงร้อยละ 80

2. ปัญหา/อุปสรรค

- 1) ระบบโปรแกรมมาช้า และมีแต่ระบบออนไลน์ ทำให้บางพื้นที่ที่อินเทอร์เน็ตเข้าไม่ถึงจำเป็นต้องใช้ระบบ manual ในการจัดเก็บ
- 2) ข้อมูล จปฐ. เป็นข้อมูลที่ยืนยันตัวบุคคล ประกอบกับข่าวสารภัยทาง cyber มีเป็นจำนวนมากทำให้ครัวเรือนไม่ให้ข้อมูล และอาสาสมัครไม่กล้าจัดเก็บซึ่งกลัวจะเฝ้าข้อมูลบุคคลตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- 3) การปรับเปลี่ยนอัตราค่าจ้าง การโยกย้าย ของกรม ทำให้การทำงานขาดความต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 เรื่องที่ดำเนินการอยู่แล้วแต่ต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารทุกระดับต้องให้ความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. และต้องติดตาม และวางแผนแก้ไขปัญหาอย่างสม่ำเสมอ

2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่พัฒนากรใหม่และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการจัดเก็บและแก้ไขปัญหาได้อย่างทัน่วงที่

3) จัดฝึกอบรมการใช้โปรแกรมและการรับรองข้อมูลแก่พัฒนากรที่อายุงาน ไม่ถึง 2 ปี รวมถึงการช่วยเหลือผ่านโปรแกรมทางไกล และลงไปสอนแนะที่อำเภอโดยตรง

4) ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ในทุกระดับให้ดำเนินการตามกระบวนงานอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และนำไปใช้ประโยชน์ได้

3.2 เรื่องใหม่ที่ต้องดำเนินการ

- 1) งดการโยกย้ายพัฒนากรหากยังไม่ถึง 1 ปี ออกจากจังหวัด
- 2) เก็บแบบเล่มเหมือนเดิมจะได้สามารถตรวจสอบได้และครัวเรือนสามารถรู้ได้ทันที
- 3) ให้เวลาอาสาสมัครในการจัดเก็บข้อมูลมากกว่านี้
